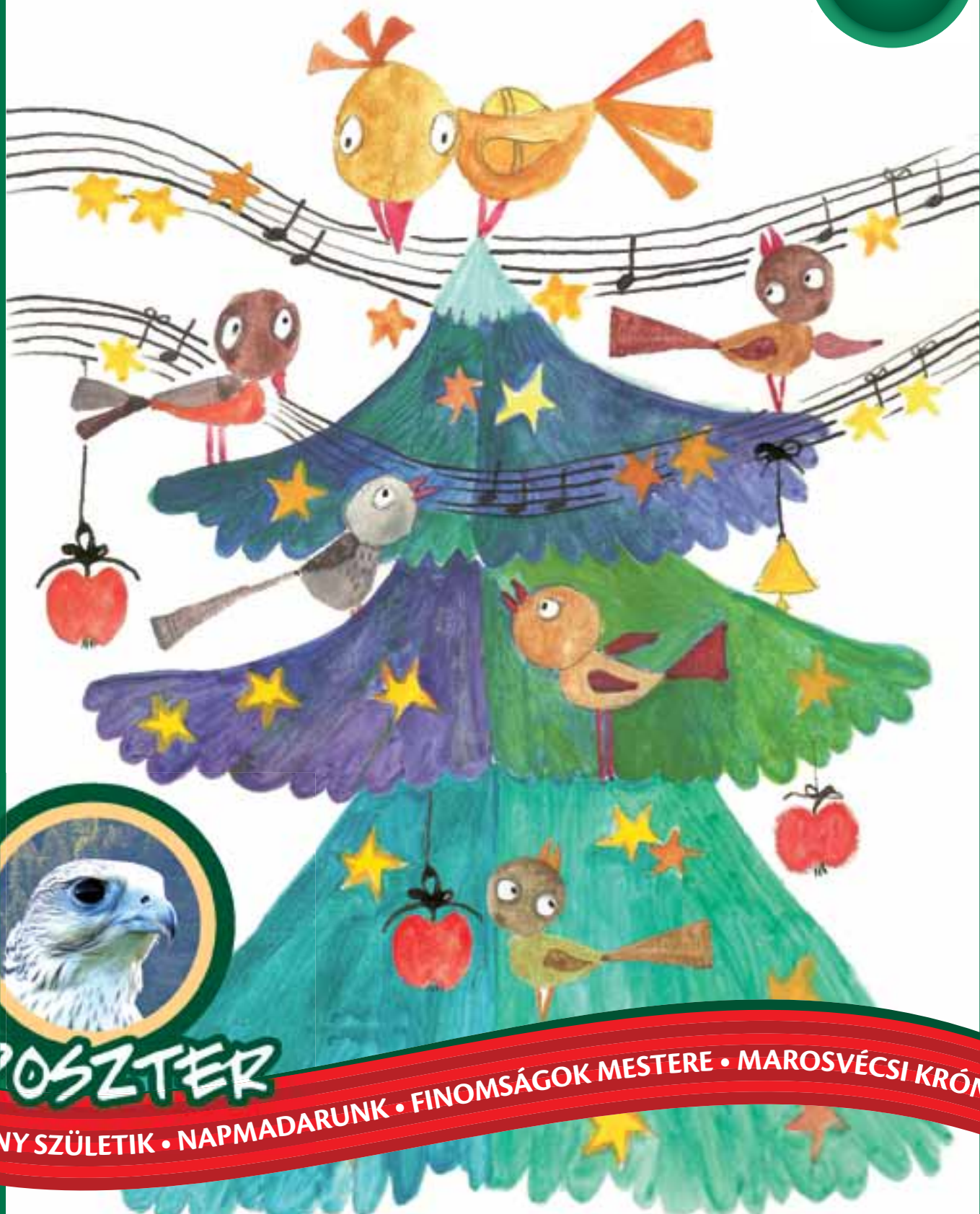

2010. DECEMBER • LIV. ÉVFOLYAM • 616. SZÁM

NAPSUGÁR

GYERMEKIRODALMI LAP

12.

POSZTER

FÉNY SZÜLETIK • NAPMADARUNK • FINOMSÁGOK MESTERE • MAROSVÉCSI KRÓNIKA

Mosolygó alma

Fél esztendeje, hogy szegény Adorján szűcsöt magához vette a jó Isten. Nem hagyott gyermekeire egyebet egy jó tanácsnál:

– Szeressétek egymást! Nincs a szeretetnél nagyobb kincs a világon.

A szegény fiúk apjuk halála után kereset után láttak. Ki lakatosinas, ki asztalosinas lett, a legkisebb pedig, Péterke, akit valamennyien a legjobban szerettek, beszegődött kanásznak.

Anyjuk mosással kereste meg a betevő falatot. Amint egy este hazafelé ballagott, a kocsit porából rámosolygott egy nagy, piros pogácsaalma. Egész éjjel azon törte a fejét, melyik gyereknek adja azt a szép almát. Végre abban állapodott meg, hogy

FAZAKAS CSILLA rajzai

nem adja az almát sem az egyiknek, sem a másiknak, hanem adja Lajoskának, a fogadott gyereknek, aki a legárvább mindnyájuk között.

Lajoska pékinas volt, éppen útra készült a zsemlyéskosárral, amikor a szűcsné ráköszöntötte a jó reggelt:

– Nézd, lelkem gyermekem, micsoda szép almát hoztam neked. Tudom, hogyha ezt a zsebedbe teszed, mindjárt könnyebb lesz a zsemlyéskosár.

Lajoska minden harmadik lépésnél megállt, forgatta, nézegette az almát, nem győzött benne gyönyörködni.

– Beviszem István bátyámnak a lakatműhelybe, tudom megörül neki.

István föltette az almát a polcra, le sem vette onnan estélig. Akkor aztán elvitte Laci öccsének, de az sem harapott volna bele, akárhogy kínáltatta magát. Letette maga mellé a szalmazsákra, s álmában is a markában szorongatta. Mikor aztán reggel a kútra szalasztották, lekerült vele Jóska bátyjához az asztalosműhelybe. Jóska nem tudott hová lenni örömeiben, ahogy az almát meglátta.

„Olyan szép ez, hogy vétek volna megenni” – gondolta, s eltette a ládafiába. Csak Karácsony szombatján vette elő, amikor meglátogatta Péterke, a kis kanász.

– Mikor ettél utoljára almát, Péterke?

– Olyan régen volt az, hogy már azt sem tudom, mikor volt.

– Megállj, keressék egyet a ládában! – s ezzel elővette az ajándék almát.

Péterke két marokra fogta az almát, úgy szaladt vele haza, s odatette anyja ölébe.

– Édes szülém, nézze, mit hoztam én magának!

Dehogy volt az már mosolygó alma, dehogy. Polcon, szuszékban, ládafiában összefonnyadt, megráncosodott alma volt. Adorján szűcsné mégis ráismert. S mikor Karácsonyt köszönteni összegyülekeztek gyermekei, együtt ették meg a pogácsaalalmát, hanem aztán úgy, hogy a magjából sem maradt.

MINDEN OLVASÓNKNAK ÁLDOTT, BOLDOG KARÁCSONYT KÍVÁNUNK!

A mák és dió napja, mondja a régi szakácskönyv.

A máktörő koloncnak vendég hívogató hangja volt, és minden házból kihallatszott a döngése. A dió olyan jóízűen ropant, mintha a bánatot törtük volna össze darabidőre. Az asszonyhang, amely a zúmarás ablakú konyhában kommandírozott, a legkeményebb férfit is meglágyította. A pajos gyerek szorongva ült a suton, a komondor alázatosan ólálkodott az ünnepi illatokra, a pincében a hordó igyekezett megtisztulni szennyeitől, mert ő is tudta, hogy e napon vérét veszik, a gyalogösvényen a postás csodálatos levelekkel közelgett, nyelves szomszédasszony békét kötött.

Nem volt olyan ház Magyarországon, ahol a diós és mákos sütemények nem sikerültek volna e napon. Vajon termett-e elég mák, elegendő dió ez évben, hogy mindenkinek jusson az asztalára?

Krúdy Gyula

Mit juttat eszünkbe ez a közös almaevés? Egy régi népszokást.

Valaha a Szentestén együtt ült asztalhoz a nagy család. Az ünnepi vacsora csendes, sőt a katolikusoknál böjtös volt. De szinte minden étel, szó és mozdulat bűvös erővel telt meg. A mézbe mártott fokhagyma, a dió egészséget hozott egész évre, a sültök megóvott a torokfájástól. Az asztalt vagy a mestergerendát díszítő zöld ág erőt, fiatalságot, a mák termékenységét, szaporaságot ígért. Mákosrétes, -patkó, -kalács vagy csak szegényes mákoscsík formájában, de mák mindenképpen került az ünnepi asztalra.

A vacsora végén az apa almát osztott szét a körülülőknek. Mindenki egyszerre ette meg a maga cikkét, s közben a többiekre gondolt, hogy visszataláljon családjához, ha az új évben messze sodródna tőle. A család tagjai, miként az alma cikkei: összetartoznak.

Zs. E.

Volt egyszer egy tengerész (4.)

Reggel a tengerészkapitány szemébe húzta parancsnoki sapkáját, fogat mosott, majd indult volna Narancshallal, le a hídról, a városba.

– Merre menjünk, Narancshal? – kérdezte a kapitány.

Ránézett Narancshalra, s hát, Narancshal szeme tengerkékenzölden kerekedett, tátogó szája azt mondta: o-o-o, o-o-o.

– Rokonok, rokonok? Kedves Narancshal, tengeri rokonaidhoz menjünk? De hová, de merre? Hol találunk ebben a nagy városban tengert?

Nem tudta kitalálni a kapitány, merre lehet Narancshal népe, a tengeri halak, tengeri mindenfélék, ezért elindultak a keresésükre.

Jártak a városban erre, aztán jártak arra, míg egyszer egy nagy kapuhoz értek.

– Ál-lat-kert – olvasta ki nehezen a kapitány.

– Na, ide bemegyünk, és szétnézünk, miféle kert ez? – lépett nagyot a kapitány.

– Ez igazán kert és kerítés, ohohó, mennyi kerítés! A kerítés mögött itt zebra van, ott pedig struccok, nahát! És nem tudnak elmenni, itt kell lakniuk, be vannak kerítésezve. És ott egy üvegkocka, víz van benne, és, és... ott vannak a rokonaid, Narancshal, ők is be vannak kerítésezve, üveggel – szolt elképedve a kapitány.

Valóban ott lebegtek a hatalmas akváriumban a tengeri halak és tengeri mindenfélék, és néztek kifele.

Szemük már nem volt tengerkézöld, csak a semmi látszott benne. Tátogtak, és Narancshal visszatátogott nekik.

– Kapitány, tátogj te is! – mondta Narancshal, immár nem csak tátogva, hanem hangosan.

A kapitány nem nagyon tudott csücsöríteni, tátogni, s ezen nagyokat kaccantottak a halak. Aztán a kapitány odadugta orrát az akvárium üvegéhez:

– Nosza, pisze, vesszünk össze! – s akkor a tengeri halak és tengeri mindenfélék még jobban kacagtak, verdestek uszonyukkal, bugyborogni kezdett a víz teteje: a bezárt tengervíz is kacagott.

Amikor a kapitányból, Narancshalból, tengeri halakból és tengeri mindenfélékből elfogyott a kacagás, akkor a kapitány a platánfák alatt imbolyogva elindult haza, a hídra, híd közepére. Vitte magával a befőttesüvegben Narancshalat.

S míg így haladtak, Narancshal arra gondolt, vissza kell majd jönnie ide, az üvegdobozba zárt rokonaiért, hogy kimentse őket.

Hogy majd könnyen visszataláljon, a befőttesüveg falára rárajzolta a híd és az Ál-latkert közti út térképét, a kacsaringós utcákat.

CSEH KATALIN

Karácsonyi csoda

Földre szállt egy angyal,
itt áll most velem szembe',
s valamit csúsztat a zsebembe:
csokoládébonbont ezüst papírban, miegymást...
Nézzük mi, egyre csak bámuljuk egymást.

Földre szállt egy angyal,
fagyos télben könnyű ruhában szárnyal,
ha megunja, máris a nagy hóban mezítlábal,
mégsem fenyegeti őt tüdőgyulladás,
sem köhögés, sem nátha, sem szortyogás.
Nem fázik, nem vacog, és nem is didereg,
mert az angyalokra nem hatnak földi hidegek.

Földre szállt egy angyal,
itt áll most velem szembe',
s szelíden néz a szemembe.
Majd a parkban egy behavazott padra ül,
feje vállára billen, s alszik az angyal – emberül.

TOMOS TÜNDE rajzai

Gyűjtsunk gyertyát

DÖBRENTÉY ILDIKÓ – GRILLUS VILMOS

Fé - nyes - sé - ges, csil - la - gos éj van,
Mé - zes - bá - bu ring a fa á - gán,
Fá - radt ván - dor bak - tat a hó - ban.
Já - szol mel - lett bé - get a bá - rány.
Szép Ka - rá - csony, ve-zesd a tá - jon,
Gyűjt - sunk gyer - tyát, itt a Ka - rá - csony,
Fá - radt ván - dor u - tat ta - lál - jon!
Fá - radt ván - dor u - tat ta - lál - jon!

DEMÉNY PÉTER

A szakács dala

Legyél és egyél, barátom!
Repülj varázsfakanálon,
repülj Ízek Országába,
melynek, hidd el, nincs határa!

Itt egy finom szarvasgomba,
ott fahéjas gyümölcstorta,
amott elbűvölő habcsók,
s hát még a filmbeli lecsók!

Hidd el, szakácsnak kell lenni!
Akkor nem dönt buba semmi,
elvarázsolnak az ízek –
nézz meg engem! Fakanállal
s habverővel vízisízek.

A kenyér íze

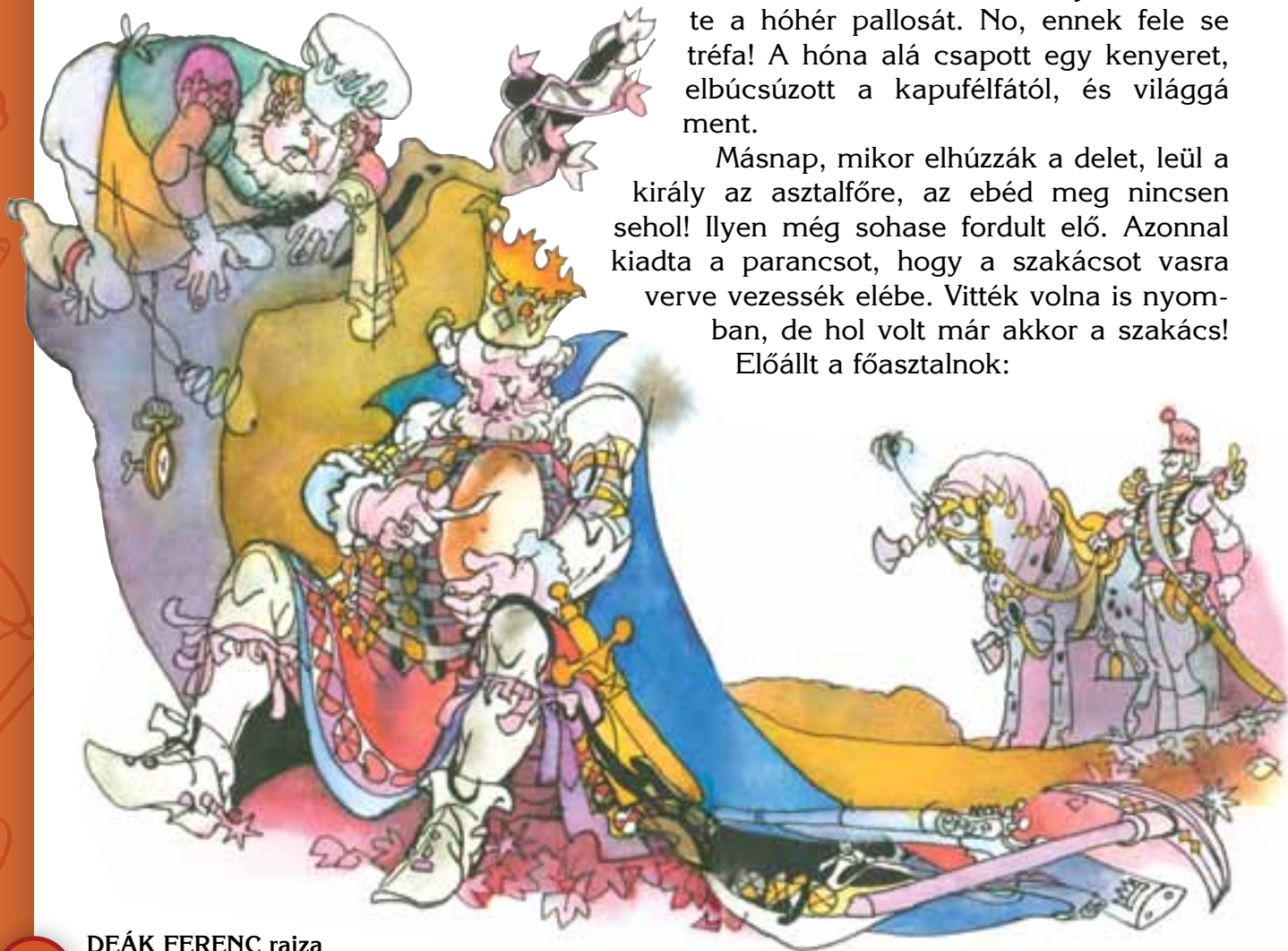
Kunsági népmese

Az egyszeri király nagyon megunta már, hogy mindig paprikás csirkét, pástétomot, tortát, kalácsot, egyéb zsannamannát kell ennie. Megparancsolta hát, hogy olyan ebédet tálaljanak fel neki, amilyent még nem evett. No, gondolta a szakács, most kitesz magáért! Egymás után hordta a jobbnál jobb ételleket: mézes tojást, cukorban forgatott sült malacot, tejben főtt dióbelet. Hiába! A király fanyalgósan tolt el magától mindent. Aztán, mikor a megszeppent szakács a tizenharmadik tálat tette elébe, mérgesen felkiáltott:

– Elég volt! Ezeket már mind meguntam! Ha nem hozol olyat, amelyet még nem ettem, leütetem a fejed!

A szakács bánatosan kullogott a konyhába. Törte a fejét, mit főzzön, de semmi okosat nem tudott kitalálni. Már szinte a nyakán érezte a hóhér pallosát. No, ennek fele se tréfa! A hóna alá csapott egy kenyeret, elbúcsúzott a kapufélfától, és világgá ment.

Másnap, mikor elhúzzák a delet, leül a király az asztalfőre, az ebéd meg nincsen sehol! Ilyen még sohase fordult elő. Azonnal kiadta a parancsot, hogy a szakácsot vasra verve vezessék elébe. Vitték volna is nyomban, de hol volt már akkor a szakács!
Előállt a főasztalnok:

DEÁK FERENC rajza

– Felséges királyom, jelentem alássan, a szakács megszökött.

Elvörösödött mérgében a király. Most meg már se ebéd, se szakács. Talán utolsó ember ő az országban, hogy meg sem ebédelhet? Azonnal nyergeltetett. Lóra egy szakasz katona! Mindenáron el kell fogni a szakácsot. Ő lovagolt legelől mérgesen, éhgyomorral.

Nyargaltak, de csak a szakács nyomát találták meg, azon jutottak harmadnapon egy nagy erdőségbe. Ott pedig nyomot vesztettek, mert mindent eltakart a temérdek lehullott levél. Ógyelegtek a fák között összevissza. Addig ógyelegtek, míg egyszer csak megpillantották a szakácsot egy nagy tölgyfa tetején. Rákiáltott a király:

– Gyere le, ebadta, mert lelőlek!

A szakács meg se moccant. A király elevenen akarta kézre keríteni, ezért megparancsolta, hogy vágják ki a fát. Hozzá is fogtak a katonák, de nem nagyon igyekeztek, mert sajnálták a szakácsot. A király biztosan leütteti a fejét, és akkor már nem ehetik a sódort, a libacombot, a kolbászt a komiszkenyér mellé.

Látta a király, hogy mennyire ímmelámmal dolgoznak a katonái. Felkapott egy csákányt, aztán teljes erejéből csapkodni kezdte a fa gyökerét. Egyszer meg is reccsent az ág a szakács alatt. Ettől annyira megijedt, hogy összetette a kezét, és elkezdett imádkozni. Közben kicsúszott a kenyér a hóna alól. Éppen a király lába elé pottyant.

– Hát ez meg mi a csoda? – csodálkozott a király.

– Ez bizony csak kenyér – mondták a katonái. – Nem királynak való, hanem csak szegény embernek.

Elővette a bicskáját a király, szelt belőle, megkóstolta. Addig falatozott, míg a kenyér fele elfogyott. Azt mondja akkor:

– Na, ilyen finomat nem ettem még, amióta a pólyából kioldottak. Sohasem mondtad, te gézengúz – kiáltott fel a remegő szakácsnak –, hogy ilyen jóízű eledelt is tudsz készíteni! Gyere le, hé, megkegyelmezek, megérdemled, hogy továbbra is a király szakácsa legyél.

Fölbátorodott erre a szakács, lemászott, és a király elébe borult. Fogadkozott, hogy olyan finom kenyeret süt neki, amilyet még senki sem evett ezen a világon.

Lovat adtak a szakács alá, a király mellett ügethetett hazáig. Az udvari cselédség nem tudta mire vélni, mivel érdemelte ki a király kegyelmét. De még jobban elcsodálóztak, mikor azt mondta a király:

– A legszigorúbban megparancsolom, hogy mától fogva akármit teszel az asztalomra, el ne hagyj mellőle a kenyeret!

A szakács teljesítette a szigorú parancsot, minden héten nagy kemence kenyeret sütött. Ha nem teljesítette volna, az én mesém is tovább tartott volna.

NEMES NAGY ÁGNES

Kukuca

Van egy kalács: kukuca, friss kalácsból kalácsforma. Azt mondják, ha jó leszek, meg is kapom Karácsonyra.

Azt mondják, hogy madárforma, azért kapom Karácsonyra. Azt mondják, hogy szárnya van, csőre van, és lába van, frissen szabad kézbe vennem, Karácsonykor meleg madár ülhet majd a tenyeremben.

Szeme helyén bors van. Adják ide gyorsan!

Mesterségem címere

Szakács, cukrász

Minden édesanya, nagymama, dédike szakácsa, cukrásza a maga családjának. Naponta süt-főz: hétköznapra egyszerűbbet, ünnepre sokféle finomságot. Ez ősidők óta az asszonyok feladata, a leghíresebb szakácsok mégis mindig férfiak voltak.

A szakácsmesterség a hatalommal együtt jelent meg a földön. A királyokat, a gazdagokat kiszolgálók hadában voltak olyanok, akiknek az étkek elkészítése volt a feladatuk. S mint mindenben, ebben a munkában is kitért az, akinek tudása, érzéke, tehetsége nagyobb volt a többiekénél. Ő lett a mester, segítségei a kukták. A legjobb szakácsok művészei a főzésnek. Kukkinsunk bele néhány korszak és néhány nép fazekába.

- A mezopotámiai Úr városából előkerült edények tanúsága szerint 6000 évvel ezelőtt a sumérok az árpából, a tönkölybúzából cipót is sütöttek, fahéjjal, mézzel ízesített sört is főztek. Étlapjukon hal, hús, datolya is szerepelt. Itt alakultak ki az étkezéssel kapcsolatos első illem-szabályok is.

• Az ókori Egyiptomban

a szegények köles-, árpa-, búzalepényt, kovásszal kelesztett kenyeret, hozzá datolyát, hagymát, halat ettek. A piramisokat építők bőven kaptak hagymát, fokhagymát, petrezselymet, hogy bírják a megterhelő munkát. A gazdagok étrendjében lótuszgyökér, lótuszmag, papiruszhajtás, olaj, tej, lekvár, mazsola, gyöngytyúk, galamb, kacska, liba, fogoly, fűrj, bor és sör szerepelt.

- A kínai konyhaművészet ősrégi és gazdag. 10 000-nél jóval több fogást ismernek. Övék a legrégebbi receptgyűjtemény, a 3000 éves Sárga könyv. Ők találták fel a fagyalaltot. A császári udvar konyháiban 400 szakács és kukta sürgött-forgott. Már az ókorban mesterei voltak a tartósításnak: befőztek, füstöltek, sóztak, pácoltak, aszaltak gabonát, húst, zöldséget, gyümölcsöt, sőt tojást is. Egyik csemegéjük ma is a **száznapos kacsatojás**, melyet hamu, mész és só keverékével kennek be, és bő három hónap múlva, barnászöldre kocsonyásodva fogyasztanak.

Édes, csípős, sós, keserű, ahány zamat van: felvonul itten!
Kövér tehén leveséből szinte virág-illat libben:
édest, fanyart megkeverve déli szakács remekelte.
Ecetben főtt hattyúk, darvak, ludak, kacsák zsírban ázva, gyűrűs rizs-kalács, mézes sütemény árpacukor-nedvbe mártva.

(Weöres Sándor fordítása)

Ételüket kis darabokra aprítják, hogy gyorsan átfőjön, és pálcikával, kanállal fogyasztható legyen, ugyanis az evés szent szertartás, amelytől minden szűrő-vágó eszközt és békétlenséget távol kell tartani. Kínában az étkezés gyógyít, ez a legfőbb élvezet és szórakozás is. A pompát nem a drága teríték, a rafinált tálalás, hanem az ételek változatosága, mennyisége és minősége jelenti.

• Míg a kínai asztal roskadozik a bőségtől, a japánok egy-egy tálon csupán néhány falatnyi színes apróságot rendeznek el roppant műgonddal. Náluk az étkezésnek esztétikai élmény is kell nyújtania. Szakácsaik mintha képzőművészek lennének, inkább a szemnek, mint az ínynek főznek. De ez csak látszat. Ha megkóstoljuk, kiderül, hogy az ízek épp oly tökéletesek, mint a látvány. A japán konyha lelke az összhang, mely érvényesül az ételek elkészítésében és felszolgálásában is. Az étkezés itt szertartásosabb, mint bárhol a világon.

• Az ókori görögök a szakácmestert művészként tisztelték. Sokféle salátát, zöldséget, halat és húst fogyasztottak. A fügét frissen, aszalva, borban áztatva, sütve, tésztákba, kenyérbe gyúrva, a birsalmát hamuban sülve ették. A nádcukor, a citrom drága gyógyszernek számított. Pékeik hetvenkétféle kenyeret sütöttek. A görögök reggelire kenyeret és bort, ebédre gyümölcsöt, sajtot, édes tésztafélét és bort fogyasztottak. A vacsora volt a legbőségesebb étkezésük.

Miből lehet cukrot készíteni?

Melyik a világ leghíresebb vacsorája?

• A Római Birodalomban a szegényeknek csak árpa-, búza-, köleskása jutott, amihez néha bab-, borsó-, lencsemártást készítettek,

a gazdagok vacsoráin viszont oly féktelen pazarlás folyt, hogy törvényt kellett hozni ellene. *Lucullusi lakoma* – mondjuk ma is a bőséges étkezésre. Lucullus lakomái a császárt is elkápráztatták. Róma leghíresebb szakácsai görög rabszolgák voltak. A nap főétkezése, a *cena* délután 3 óra körül kezdődött tojással, majd sok-sok fogás után almával zárult. Innen ered a mondás: *ab ovo* (a tojástól) – ami azt jelenti: kezdettől fogva, eleve. A sült pávát tollastól, a vadkant egészben tálalták fel.

Az urak asztalára szánt disznót gesztenyén, mandulán hízalták. A sonkának húsféle füstölési módját ismerték.

Soroljátok fel néhány nép legjellegzetesebb ételét.

LÁSZLÓ NOÉMI

Főzőcske

Hagyma hersen, olaj serceg,
sókrisztályosak a percek.
Kong a lábas, zeng a tál,
vezényel a fakanál.

Villa szurkál, késél villan,
hús ragyog, fokhagyma is van,
borsszem gurul, tej henyél,
zizzen egy babérlevél,

nagy a zöldség riadalma,
szeletekre hull az alma,
víz fő, hab nő, alakul,
összeérik, megpuhul,

megpirul vagy aranybarna
kéreg ékeskedik rajta,
illatozik, jól mutat,
mutatóba sem marad.

● **Atila hunjai** és később az Árpád vezetésével nyomdokaikban járó **magyarok** a keleti étkezési kultúrát hozták be Európába. Ennek lényege nem a habzsolás, hanem a külső-belső harmónia megteremtése, a főzés, az evés áldozati jellege, az azzá válsz, amit megeszel gondolata. A földre támaszkodó fémbográcsban a tűz erejével főzték, párolták összhangba a világfa három szintje által jelképezett égi (gyümölcs), földi (hús, zöldség, fűszer) és alsó világot (gyökér, hagyma).

● A panem latinul kenyeret jelent. A rómaiak földünket **Pannóniának**, a **kenyér országának** nevezték. Őseink fő tápláléka a „magyar módra”, kovással kelesztett kenyér volt. A közepébe nyomott köldökszerű bemélyedés, akárcsak a fonott kalács a termékenység ősi jelképe. Erdeink vaddal, vizeink hallal voltak annyira tele, hogy azt tartották, a folyóknak csak kétharmada víz,

a többi hal. Egy 1516-os latin nyelvű enciklopédia ezt írja: *„Bámulatos ennek a népnek a fényűzése étkezésben, ötletessége a fűszerek alkalmazásában. A legelőkelőbbek és a legalacsonyabb sorsúak egyaránt szellemesen űzik a szakácsművészetet.”*

● Már **István király** idejéből egy sereg szakács neve maradt fenn. A szakácsok külön **szakácsfalvakban** laktak: Nagy-, Külső-, Királyszakácsi, Szakács-Kölked, Vid, Dorog. Mátyás idejében többen birtokot, kiváltságokat, sőt Eresztvényi Ferenc, Zsigmond király udvari szakácsa nemesi címet is kapott. Leszármazottaik ma nagyszabású reneszánsz szakácsversenyeket tartanak.

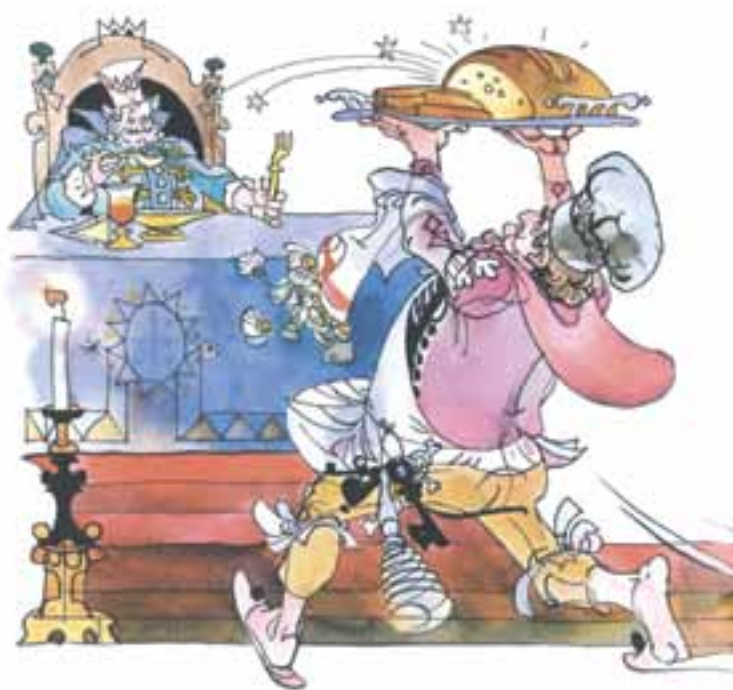

Mitől rettegtek a királyi szakácsok?

● **Mátyás palotájában** 100 szakács és kukta sürgölődött. Lakodalmát arany, ezüst asztal-

neműk és 24 fogás tette pompázatosá. Húsok, halak, mindenik a maga mártásában, és egy pörköltcukorból készült kert cukormadarakkal, gyümölcsökkel. A sülteket igen látványosan, a vadakat bundájukban, a szárnyasokat tollaikkal tálalták fel. Az állatok fogát, szarvát, patáját bearanyozták. Az ökor-sütés mestere Virágos Antal volt, aki *„az ökörbe tett vala egy kövér juhót, az juhba egy gyermekded borjút, az borjúba egy kövér kappant. Mikor az kappant kivötte, s meglátta, hogy megsült, hát az ökör is meg volt sülvé”*.

● Feljegyezték, hogy **Zsigmond király** ünnepi asztalára 1410-ben Pozsonyban 1 borjú, 2 birka, 17 tyúk, 28 csirke, 1 kappan, 4 malac, 200 tojás került.

DEÁK FERENC rajza

● A királyi és főúri konyhákon kívül a **fogadók**, később a **vendéglők** adtak munkát a szakácsoknak. Az első magyar fogadót 1270 körül Kopasz Péter nyitotta Esztergomban. Az első **étterem** 1782-ben nyílt meg Franciaországban. Tíz év múlva már 600 vendéglő működött Párizsban, ahol a királyi lakomák ételhegyeivel szemben már nem a mennyiség, hanem a minőség számított.

Gyűjtsétek össze a főz rokon értelmű szavait.

● A **francia konyha** azóta is világelső. Főztjeik lelke a vaj, a sajt, a hal, a fűszerek, a saláták, az öntetek – mindebből egyre kisebb adag, egyre művészebb tálalásban. Brillat-Savarin nemcsak a szavarin feltalálója, hanem „szakácsfilozófus”, aki szerint a főzés tudomány és alkotóművészet is. 1900-ban Michelin dolgozta ki azt az osztályozási rendszert, amely szerint ma is minősítik a szakácsokat, az éttermeket. A 3 Michelin-csillag már a tökéletességet jelenti főzésben-tálalásban.

● A **világ legjobb étterme** nem francia. A **spanyolországi El Bulli** tulajdonos-főszakácsa a katalán Ferran Adrià. Pályafutását mosogatóként kezdte. Ma a Barcelonai Egyetem díszdoktora, a világ tíz legjelentősebb újítója közé sorolják receptjei és korszakalkotó konyhatechnikai találmányai miatt. Az El Bulli csak fél évig tart nyitva, az év másik felében készül a csapat: gyűjtenek a népek konyháiból, tanulnak, és megalkotják új ételeiket.

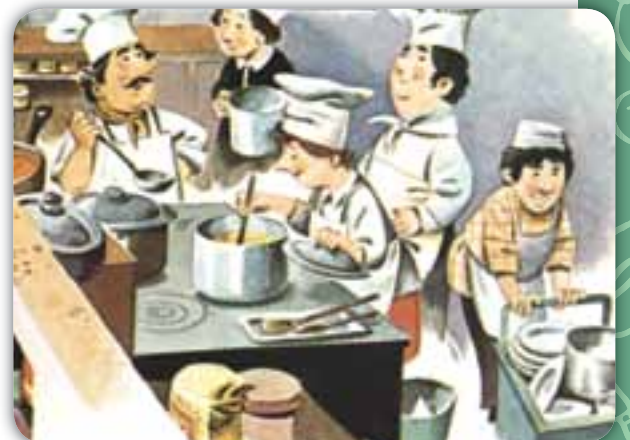

● *Sajnálom, nincs üres asztalunk.* A világhírű japán szakács, **Hiroshi Ishida tokiói éttermében** egyetlen nyolc személyes asztal van – hónapokkal, sőt évekkel előre lefoglalva. Miért nem bővíti? – horkan fel a pénzéhes vállalkozó. De Ishida nem nyit vendéglőláncot. Tudja, hogy rizzsel, halal akárhány vendéget elláthat, de lélekkel, odaadással, ízek, illatok, színek és formák tökéletes összhangjával egy este csak egyetlen asztalközösséget ajándékozhat meg.

● „A kiválóság nem örökletes. Csak akkor lehetsz a legjobb, ha a legjobbakkal veszed fel a versenyt” – mondta **Gundel Károly**, a magyar vendéglátás és szakácsművészet nagy mestere. **Dobos C. József**, a dobostorta megalkotója a világon elsőként készített vajkrémes tortát. **Kopcsik Lajos** napjaink világ- és olimpiai bajnok cukrászmestere, cukrász Oscar-díjas és Guinness-rekorder.

Remekműveit, köztük **glazúrból készült címerét** megcsodálhatjátok a világ legédesebb múzeumában, az egri Kopcsik Marcipániában: „A szakmám az életem.”

Ha szakács vagy cukrász leszel, hívj meg egy kóstolóra.

Zsigmond Emese

A ben-húr

Dáreiosz* szeme megakadt a gyermekén, kinek öklén ott ült a felsapkázott ben-húr*, mellette egy szép agár, háta mögött a gyönyörű telivér kanca állt.

– Ki ez a fiú? – szakadt ki belőle a kérdés.

A gyermek előre lépett, és csengő hangon megszólalt:

– Bars vagyok, felséges király apám!

– No. Aztán tudod-e, hogy miért indulunk ilyen korán?

– Igen, uram, a sasok hajnalban még nem szívesen repülnek, és így könnyebben a közelükbe férközhetünk. – S már nyújtotta is a karját, hogy a király átvehesse a madarat.

A ben-húr a felséges ököltre került.

A király lóra ült, s a gyermekkel egymás mellett lovagolva elindultak. A solymász és a többiek mögöttük ügettek. A Nap lángoló pereme vörös rést ütve jelent meg az Ég és a Föld között. Egy lovas közeledett.

– Felséges uram! Két sast is tudok az éjszakázó helyén – szólt. – Az egyik pusztai, a másik erős héjasas. Melyikhez vezesselek?

A király a fiúra nézett:

– Na, mi legyen, fősolymászom?

– Uram, a madár kitűnően dolgozik, de a héjasas veszélyes ellenfél, ahhoz nagy gyakorlat kell. Fényességed dönt, de én ezt a finom sólymot nem kockáztatnám. Ráér még héjasast fogni, ha nagyobb lesz a gyakorlata és az ügyessége.

– Bölcs döntés – bólintott a király, majd a katonához fordult: – Vezess minket a pusztai sashoz!

A király levette a sólyomról a sapkát, s az érdeklődve nézett körül, tollát borzolva meg rázta magát. A sas végre rászánta magát, s lustán lerepült a szikláról. Dáreiosz ökle fel lendült, s a sólyom erőteljes csapásokkal húzott lomha zsákmánya után. Szárnya tövénél ügyesen elkapta a nagy madarat, ami még jó darabig repült a sólyommal a hátán. A három lovas és a madarak néhány percig együtt úsztak a föld fölött. Mikor a sas elfáradt, leszállt a földre, hogy hanyatt fekve felvehesse a harcot ellenfelével. De a lovasok már ott is voltak, s a perzsa solymász, villámgyorsan leugorva lováról, leszorította a zsákmányt.

A király együtt ugrott a fiúval a sólyomnak és a solymásznak segíteni. Aztán újra kézre vette a küzdelemtől lihegő madarat, és jutalomfalatot adott neki, majd gyönyörködve nézte, ahogy tollait rendezgeti a napsütésben.

– Csodálatos jószág, ugye fiam? – lelken-dezett a király.

A gyermek nagyot nyelt, s legyőzve ön magát, meghajolva válaszolt:

– Fényességes uram, fogadd el tőlem ajándékba, ha úgy tetszik neked!

Dáreiosz megszokta, hogy megajándékozzák, de a fiú nagylelkű, felnőtt embert megszégyenítő viselkedése meglepte. Nem egy gyermek és a király állt egymással szemben, hanem két egyenrangú solymász.

– Köszönöm, ez igazán királyi ajándék. Minden dicséretet megérdemelsz!

Bars örült a dicséretnek, de ez nem igen tompította a fájdalmát, hogy meg kell válnia a madártól.

A tanyára visszaérve Dáreiosz odafordult Bars nevelőjéhez:

– Nem mondtad, hogy itt két ben-húrt fogok találni! – Majd ránézett a fiúra, és megsimogatta a fejét.

* Dáreiosz: perzsa király 2500 évvel ezelőtt

* ben-húr: kerecsensólyom

Árpád vezér pajzsán turullal

● A turulmadár őshitünk szent madara, isteni jelképe, Attila óta a magyarság hadi jelvénye. Szerinte a Kárpát-medencében számos emlékmű csúcán hajdani dicsőségünket hirdeti. A legenda szerint Álmos onnan kapta nevét, hogy anyjának, Emesének álmában turulmadár jelent meg, méhéből forrás fakadt, jelölve annak, hogy fia a szent királyok sorát adó Árpád-ház atyja, a Kárpát-medencét visszafoglaló nemzet-szövetség megteremtője lesz. Máriának a Szentlélek, Emesének a turul adta hírül az isteni üzenetet, hogy méhében szent gyermeket hordoz. Jézus az emberiség, Álmos a magyarság megváltó fejedelme.

● A Zongor, Zombor ősi magyar férfinév is sólymot jelent. A hajdan sólymot tenyésztő településeinket Sólymosnak, Soly-márnak hívják. De a Karácsony, Karácson falunév sem az ünnepet (hiszen azt minden keresztény közösség tartotta, miért viselné egyik vagy másik település), hanem a kerecsent idézi. *Karácsony — kerecsen.* Jézus születése – nem véletlenül – a téli napfordulóval esik egybe, amikor a fény és a sötétség harca ismét a fény javára billen, a leghosszabb éjszakában új fény születik, és indul el a győzelem felé.

A tatabányai Turul-emlékmű Európa legnagyobb madárszobra

Ezt ősidők óta minden nép örömmel köszöntötte, a magyarok is. Ám az új fény, a téli Nap, a jászolban fekvő Kisjézus még törékeny. Erősítésére és köszöntésére röptették magyar őseink a kerecsensólymot az ég felé e napon. Egy 1245-ből származó jegyzőkönyv szerint: „*Krisztus születése ünnepén a régi magyarok a sólyom ünnepét tartják. Sok nép viszi oda madarait, amiket a táltosok megáldanak. Amikor a fiatalság az első új sólymokat felrepteti, a táltos szokott énekelni, és buzdítani azt ifjúságot, hogy ezeket a dolgokat soha emlékezetéből kivesszi ne hagyja. Ez történik a solymárok ünnepén, amelyet régi nyelven Karácsonynak neveznek.*”

Kerecsensólyom

● Napmadár, turul, kerecsensólyom. Nemes madár: áldozatát egyetlen jól irányzott csapással semmisíti meg. Nem okoz felesleges fájdalmat, és nem kínoz aljas módon. Aki sólyommal vadászik, az egyben tenyészt is a madarat, mert a solymászok nem fészekrablók. A kézzel nevelt sólyomfióka a legkezesebb, ezzel a legkönnyebb vadászni. Nagy Lajos királyunk szenvedélyes vadász volt, 1350 körül Veszprémben solymászkolát alapított. A török hódoltság alatt a sólyomtenyésztő falvak e madárral válthatták meg a kirótt adót. Egy kerecsen 20 ló árának felelt meg. Ma Magyarországon a kerecsensólyom fokozottan védett faj, természetvédelmi értéke 1 millió forint.

A budapesti Szabadság-híd turuljai

NARSUCÁR

Sólymot láttam, hósi turult,
Létűnt idők kerecsenjét....

Sólymok

Cooper könyvében az indiánok Sólyom szemnek hívják fehér vadász barátjukat, aki éles látásáról volt híres.

A sólymok 500 méteres magasságból is meglátják a fűben ugráló szöcskét, sáskát.

Ezek a szép, ügyes madarak – amelyeknek ma 50 faja ismert – kitűnő repülők is: vadászás közben 70 métert is megtesznek másodpercenként, gyakran a levegőben ejtik el zsákmányukat. Még arra is képesek, hogy megálljanak a levegőben, és egy helyben „szitáljanak”, nászrepülésük pedig szemet gyönyörködtető „légiparádé”. Étlapjuk nagyon változatos: madarakra, emlősökre vadásznak, de a nagyobb rovarokat is elkapják. Családi életük is példás: olyan sólyomfaj is van, ahol a fiókák etetésében a szülők megosztják a feladatokot: a hím a „beszerző”, párja „tálalja fel az ebédet”, azaz darabolja fel falatokra a fiókáknak az élelmet.

A mi szívünkhöz a kerecsensólyom áll legközelebb. Ez a méltóságteljes, büszke madár, az ősmagyarok turulmadara nagyon régóta ismert Kelet- és Közép-Ázsiában, ahol az idomított sólymokkal való vadászat igen magas szinten állt. Marco Polo, velencei kalmár a XIII. században beszámolt egy khívai kánról, aki 10000 solymással indult vadászatra. (Nyilván itt a velencei kicsit „elvetette a sulykot”!)

A lőfegyverek megjelenése előtt a solymászat volt a vadászat legnemesebb formája. Tudományát a magyarok Ázsiából hozták magukkal, és továbbra is megőrizték. A királyi udvarban a solymászmester nagy becsben állott, valóságos művésznek tartották.

A solymászat népszerű volt az Árpád-házi királyok udvarában, és később is. A Bécsi Krónika egyik ábrája szerint Kálmán király testvére, Álmos herceg Csór környékén solymászott. III. és IV. Béla pénzein a királyt több ízben ábrázolják lóháton, öklén sólyommal. Nagy Lajos király solymászmestere, Magyar László írta az egyik legrégebbi solymászkönyvet. Mátyás király udvarában Janus

CSILLAG ISTVÁN rajza

Pannonius ódát írt a solymászatról. Az erdélyi fejedelmek közül Báthory Gábor és a Rákócziak is szívesen vadásztak sólyommal.

A megszelídített sólyom fejére húzott sapkával megül a vadász bőrkesztyűvel védett öklén. A sólyom lábán vékony bőrszíjon csengettyű van, ez árulja el a madár hollétét. A vadászat színhelyére érve a vadász leveszi madara fejről a sapkát, és „kidobja” kezéről a solymot. Az, amint meglátja a vadat, amelyre idomították, ráveti magát, és igyekszik „levágni” azt. A vadász szavára vagy a madárba buval (zsinórral összekötött madárszárnyakkal) csalogatva visszarepül gazdája öklére.

A sólymok száma nagyon megfogyatkozott, elsősorban a mezőgazdaságban a kártevők ellen használt vegyszerek miatt, melyek a táplálkozási láncon át fokozatosan feldúsulnak, és a lánc végén álló csúcsfogyasztók, a ragadozók pusztulásukat okozzák.

Ma Európában mindenik sólyomfajt törvény védi.

Kiskópé

Milyen ragadozó madarak élnek még tájainkon?

Októberi megfejtés:

Szarvasok: dám-, jávor-, rén-, mocsári-, sörényes, bóbítás, taránd, vapiti.

Nyertesek: Ádám Alex, Margitta; Vajda Lehel Barna, Székelyudvarhely; a csikmadarasi III. osztály, a siklódi kisiskolások.

Rejtvény-pályázat

Szülőfalumban, Homoródszentlászlón – meséli Vajnár Ilona nyugdíjas tanító néni – december 28-án, Aprószentek napján a fiúk vesszővel tréfásan ütögették a lányokat, és közben egy kis rigmust mondogattak, melynek egyik sorát a rejtvényben talárod.

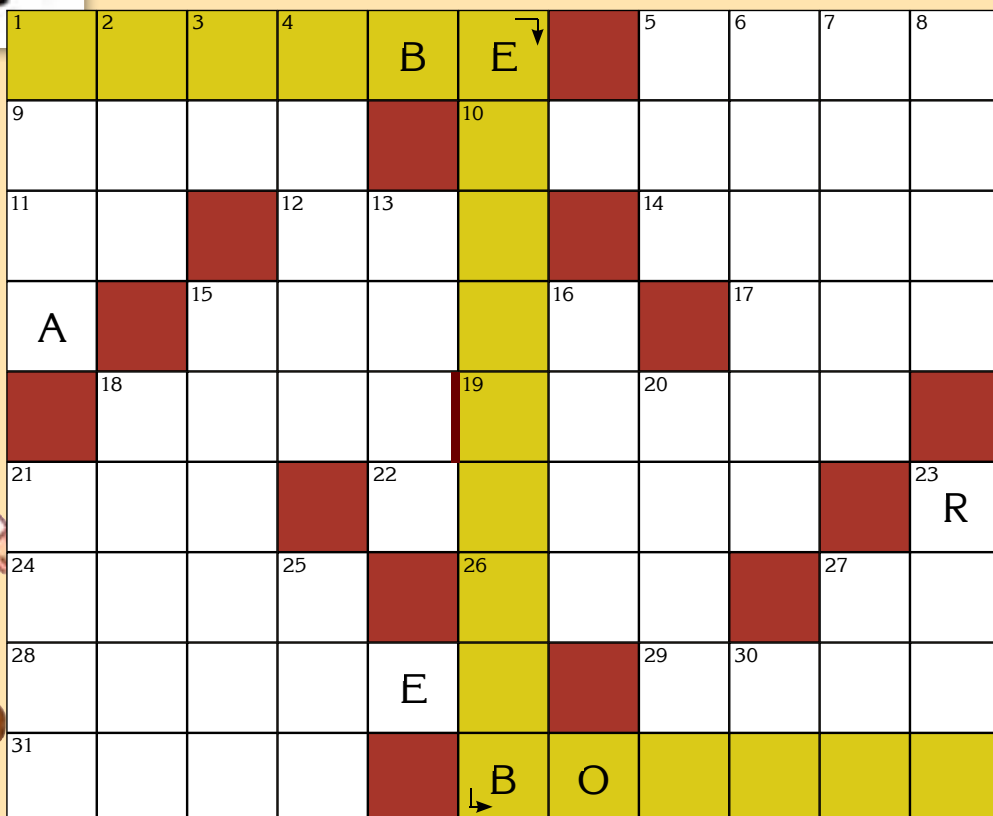
Beküldői közt 5 könyvjutalmat sorsolok ki.

A Rejtvénykirály

Aprószentek, szent Dávid,
Éljen maga sokáig,
.....
Százestendő koráig.

VAJNÁR ILONA rejtvénye

VÍZSZINTES

1. A megfejtés
5. Régi fiúnév
9. Pusztító
10. Nem édes gyermek
11. Kaptár közepe!
12. Jutalom
14. Apróra zúzó
15. Ítélik fölötté
17. Római számok, összegük 1051
18. Lendület

FÜGGŐLEGES

19. Kerti zöldség
21. Vigyázója
22. Nyiss ..., eressz be
24. Ravasz állat
26. Nem itt
27. Te meg ő
28. Nem ismerős
29. Bibliai paradicsom (kert)
31. Zagyva lesz!

FÜGGŐLEGES

1. Az ipafai papnak fából volt
2. Felfog
3. Nagy Tamás névjegy
4. Csillagászati állatöv görög neve
5. Falatozó
6. Testalkat
7. Szül az állat
8. Eltölt a közepén!
13. Női név

15. „Beszél” a béka
16. Létrejött, teremtődött
18. Vállalati helyiség
20. A Tót család
21. Vigyáz valamire
23. Ezt teszi a csónak a tavon
25. Gondolkodunk vele
27. Hársfa románul
30. Dárdahegy!

Nyertesek

Az októberi REJTVÉNY-PÁLYÁZAT megfejtése: *Egy fűrtből lesz akó borom.* Nyertesek: Mali Attila, Vámfalu, Lázár Botond, Csíkszereda; a szilágypaniti V., a nagykányai IV. osztály, a nagyváradi 11-es Iskola III. B; a marosvásárhelyi L. Rebreanu Gimnázium IV. G osztálya.

Ti küldtétek

Mit kiáltanak a kovásznai IV. B osztályos gyerekek? Fejtsd meg rejtvényeket, és megtudod.

Virág Enikő rajza, Gyimesközéplök

1	S		
2			
3			Ó
4			
5			
6			
7		N	

1

1. Becézett István 2. Mama párja 3. Tejtermék 4. Kerek gyümölcs 5. Madárruha 6. Ennivaló 7. Nyakban viselt ékszer

1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			
10			
11			

1			Ó
2			
3		M	
4	E		
5			
6			
7			
8			
9		C	
10			
11			
12			
13			
14		Ú	
15			
16			

4

4. Temesvári Izabella, végvári és Okos Zsuzsánna, csíkszeredai olvasónk rejtvénye:

1. Egyik szülő 2. Megfagyott víz 3. Nem ül 4. Nemzet 5. Egyik égtáj 6. Eleven 7. Vágóeszköz

1		
2		
3		
4		
5		
6		
7		

2

1. Nem rossz 2. Ennyi ujjunk van egy kezünkön 3. Férfi párja 4. Nem ez 5. Te meg én 6. Szintén 7. Szikladarab 8. Úgatni kezd! 9. Patás állat 10. Földet forgat 11. Étélízesítő

1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			
10			
11			

3

1. Ítéletet hozó személy 2. Becézett Orsolya 3. Levelek sokasága a fán 4. Termetes, szép vitéz 5. Szaglószerve 6. Kerek mértani test 7. Erre támaszkodik a paszuly 8. Nem erre 9. E mögött ül a rab 10. Földből kiásott, hosszú mélyedés 11. Macska 12. Ha becézik, akkor Sárika 13. Papírvágó eszköz 14. Férge állat 15. Viszsafele megy! 16. Íróeszköz

5

Ünnepi finomság – betűrejtvényben.

K
Cs

B

Nem mind szakács – aki kavargat. Kinek mi a mestersége? Írd be a képek alá, majd olvasd sorba a piros betűket. Vannak vidékek, ahol Karácsonykor mindig ezt a finomságot főzik.

H

SZ								Ő
----	--	--	--	--	--	--	--	---

	SZ						S
--	----	--	--	--	--	--	---

							SZ
--	--	--	--	--	--	--	----

	Ű						Z
--	---	--	--	--	--	--	---

		S						NY
--	--	---	--	--	--	--	--	----

L

						GY		SZ
--	--	--	--	--	--	----	--	----

Ti mondtátok

Balogh Edit, dési tanító néni gyűjtéséből:

- Kisfiam, vásároljuk és díszítsük mi a karácsonyfát, vagy inkább hozza az angyal?
- Miért adjunk ki pénzt, ha megkaphatjuk ingyen is?

Czirmay Júlia, dési tanító néni kisdíákjai kerékpározni tanították osztálytársukat.

Lóri: Napról napra jobban megy neked a kerékpározás, Dániel!

Dániel: Találkozunk hétfőn is, hogy gyakorolhassak még?

Lóri: Sajnos nem jöhetek, lovastáborba megyek.

Dániel: Szeretnék én is veled menni..., lovagolni...!

Lóri: Csakhogy a lovaglás nehezebb a kerékpározásnál!

Dániel: Az nem lehet...! A lónak négy kereke van!

Két pulyka filozófál:
– Szerinted van élet Karácsony után?

Novemberi megfejtések

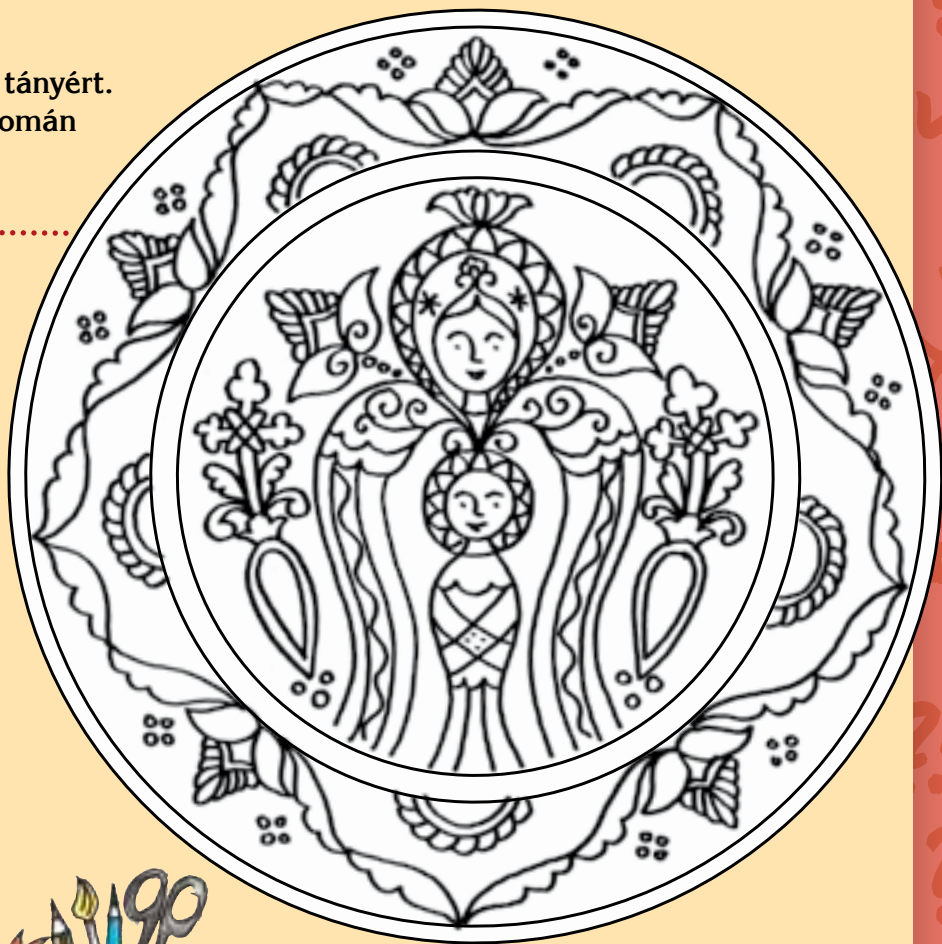
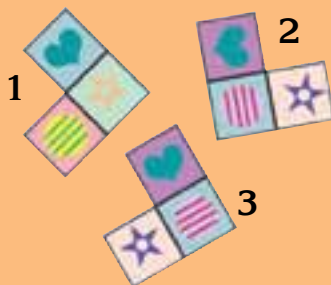
1. Világcsúcs
3. futás, ugrás, torna, úszás, vívás, tenisz
4. 1-D, 2-A, 3-C, 4-B
5. ...kivenni az ujját a szádból
6. Tudod, én mindig vízipisztollyal adom be neki.

7

Színezd ki a korondi tányért.
Kocsi Márta rajza nyomán

8

Melyik mozaik-
darabka esett ki
a helyéről?

Maszat Művész

A tordaharasztoni harmadikosok izgalmas, pozitív-negatív játékú munkáit látva arra gondoltam, talán ti is szívesen eljátszanátok ezzel az ötlettel. Rajta! Próbáljátok ki!

Örülök, hogy nem csak rajzolni, hanem mozogni is szerettek. Szeptemberi sportos felhívásunkra sok szép munka érkezett. **Díjazottak:** a tordai III. B osztály (Olcsvári Nóra, 1); a marosvásárhelyi Al. I. Cuza Gimnázium III. E osztálya (Szabó Csenge, 2); az erdőfülel III. osztály művészpallantái (Maczkos Dénes, 3).

1

2

3

Napsugár-Karácsony

A csíkszeredai Petőfi Sándor Iskola tavaly megnyerte a polgármesteri hivatal által szervezett karácsonyfadíszítő versenyt. A Boci-Napsiban már bemutattunk néhányat a díjnyertes díszek közül. Itt most színesben is megcsodálhatjátok zöld-arany karácsonyfájukat, sőt elleshetitek újabb pompás karton-csodák elkészítésének titkát is.

Az angyalkát két példányban vágjátok ki hullámpapírból, rajzoljátok körül arany filctollal, majd a bevágások mentén csúsztatjátok egymásba.

Az aranyalmát két, derékszögben összehajtott zöld és két aranyszínű gyűrűből ragasszátok. Ugyanígy készül a csillámmal díszített szív és harangocska is. Akkor szépek, ha közéjük a csillagkivágás szélei pontosan illeszkednek.

Egyszerű és ízléses a hullámkarton csillag és üdvözet is: aranypapír, aranydió, csillám – és fantázia kell hozzá.

Mintalyukasztóval készült üdvözetek:

Bíró Czeczília, vajdahunyadi tanító néni lyukasztóval vágta a fenyőcske csillagait, talpdíszét és a kártya szegélyén futó aranycsíkot.

A nagyváradai Kis 9-es Iskolából **Szilágyi Mária tanító néni** a kilyuggatott fehér szalagot és a belőle kivágott hópelyheket finom ízléssel ragasztotta a sötétkék alapra.

Ianoş Abigél, szatmárnémeti olvasónk a fenyő egyik felét lyukasztóval szabott díszekkel és festékpöttyökkel emelte ki, a másikat a lapra ragasztott sötétebb papírcakkos szélével „rajzolta meg”.

Gyöngy az idő, ünnepeljünk – gondolták **Lakatos Nella** tanító néni kisdiákjai a **nagybányai P. Dulfu** Iskolában, és szorgosan öltögették a papírlapra gyöngyszemekből kirajzolódó karácsonyi üdvözleteiket.

Az örömhírt hozó angyalkát **Bunău Irén**, árpádi tanító nénitől, a **székelykeresztúri Petőfi Sándor** Iskolából, **Győri Zsuzsanna** tanító néni osztályától kaptuk. Fénymásolóval nagyítsátok ki a rajzot, majd kisollóval vágjátok ki a vonalak mentén úgy, hogy a sötét részek kieszenek. A finom csipkemintát ragasszátok kék alapra.

Köszönettel a Székelykeresztúri Petőfi Sándor Iskolától.

Szakács Aranka tanító néni a **marosvásárhelyi Al. I. Cuza Gimnázium**ból vidám papírangyalkákkal és biztató sorokkal varázsolta gazdagabbá ünnepvárásunkat: *Adjon a Jóisten fényt, csendet, meleget annyit, hogy a sok ezer kis olvasónak is jusson bőven belőletek. Éreztessétek meg velük, velünk, hogy érdemes élni és remélni.*

A **szilágysomlyói III. A** osztály üdvözetét **Szodorai Melinda** tanító néni küldte el nekünk. A cakkos szélű, fehér háromszögre ragasztották a zöld fenyőt. Kettőbe hajtva hosszabb-rövidebb vonalak mentén bevagdosták, majd szétnyitották, és minden második éket felfele hajtottak. Arany filctollal díszítve, piros alapra ragasztva üdvözet, de az ablakon is szépen mutat.

Szólj, szám!

1. Nyelvünk titkokat őrző jelrendszer. A jelentés magvát a mássalhangzók hordozzák, a magánhangzók pedig árnyalják, gazdagítják. Fejtsétek meg a titkos üzenetet:

*Hőpöhö, hőpöhö, höllöngj,
Kös höröng, nögy höröng, öjjöngj,
Bötlöhöm csöllögő följön,
Fönylök ö bökö ö földön.*

2. Nyelvünk erős vár. Az idegen szavak jobban ostromolják, mint Eger várát a török. Vajon mi védői, vagy az ellenségnek kaput nyitó áru-lók vagyunk? Keressétek meg az alábbi (kiejtés szerint leírt) idegen szavak magyar megfelelőit: pléjer, ájpod, vókmen, pendrájv, szkoccs, kámpionát, hoki, bézbol, diploma, menció, sztix, popkorn, szneksz.

3. Nyelvünk csupa szín. Gyűjtsetek a zöld árnyalatait kifejező összetett szavakat, hasonlatokat.

Októberi megoldások: 1. Té-len-nyá-ron jó paj-tá-som, / a-nya-nyel-vi já-ték, te le-szel a pá-rom. 2. Felhő: a hó hatására elpárolgó víz, a pára fel-száll. Égbolt: a menny fölöttünk boltíves, kupola alakú. Láthatár: ameddig a szem ellát. Délibáb: a déli meleg hatására az alföldi messzeségben megjelenő, nem valódi alakok, bábok. Tűzhányó: tüzes lávát hányó hegy. Pirkadat: a hajnali égen megjelenő pír. 3. 2010. IX., szeptember, szept., 09. 27., 27-én. **Nyertesek:** a **szatmárnémeti A.** Popp Líceum III. B; a **székelyudvarhelyi Palló Imre Líceum III. B;** a **kézdivásárhelyi Petőfi Sándor Iskola III. B** osztálya, a **jeddi II. osztálya.**

• **Válaszok Kószabósza októberi kérdéseire:** Földműves: szántóvető, gazda, gazdálkodó, paraszt, pór, termelő, mezőgazdasággal foglalkozó, kaszás, kapás. Gyom: gaz, gizgaz, dudva, konkoly, burján. A marokszedő nők az aratók után haladva felmarkolták, és kévébe kötötték a gabonát. A szalma alom, talajjavító, zsúpfödél, kunyhó falában, csizmában hőszigetelő, szalmazsákként az ágyban derékalj, táptalaj a gombatermesztéshez, tárgyakat fonnak belőle. **Nyertesek:** a **székelyszáldobosi IV. B;** a **székelyszenterzsébeti III.,** az **erdőszentgyörgyi II. C** osztály, a **gyergyószentmiklósi Fogarassy Mihály Iskola IV. B** osztálya.

Levelező

• A készülődés, a varakozás épp oly szép, mint az ünnep. Igyekezzetek sok örömet szerezni, amerre csak jártok. Nekünk leveletekkel szerzitek a legnagyobb örömet: **Lukács István,** Magyarbikal; **Bereczki Bettina,** Vedresábrány; **Seres Ella,** Kolozsvár; **Mészár Anna Orsolya,** Arad; **Lieb Hanna,** Ianoş Abigél, Szatmárnémeti; **Adorján Előd,** Szántó Báborka, Csíkszereda; **Ősz György Csongor,** Szilágynagyfalu; **Dimén Zalán és Izabella,** Alsófelsőszentmihály; **Lőrinczi Blanka,** Etéd; **Darvas Zsanett Bernadett,** Gyergyószentmiklós; **Fejér Edina,** Benedek András, Négyfalu; **Boga Renáta Laura,** Gyulakuta; **Balázs Boglárka,** Gyergyóremete; **Dombai Júlia,** Brassó; **Mihály Andrea,** Máthé Balázs, Kézdivásárhely; **Rab Hunor,** Kovászna; **Bogyó Noémi,** Zabola; **Bálint Dániel,** Zajzon; **Pap Réka,** Mája; **Both Kriszta,** Vajda Lehel Barna, Székelyudvarhely; **Csatlós Beáta,** Székelyvaja; **Szalma Krisztina,** Balavásár; **Vass-Imre Csaba,** Szászcsávás; **Aszalós Hilda,** Nyárádszereda; **Szász-Zsiga Nikolett,** Kalotaszentkirály; **Kulcsár Bettina,** Zilah; **Marozsán Antónia,** Halmi; **Tar Tímea;** a **nagybányai N. Iorga Iskola IV. C;** a **gyergyószentmiklósi Kós Károly Iskola IV.,** a **Vaskertes Iskola II. B és III. A,** a **Fogarassy Mihály Iskola II. A és IV. B;** a **kézdivásárhelyi Petőfi Sándor Iskola III.**

• Fényképünk akkor készült, amikor osztályunkba „beköltözött az ős”: vendégül láttuk a süniket, Krumpli Samuét, és a Napsugárral is megosztottuk örömünket. **Hatos Gabriella** tanítónő és a **sepsiszentgyörgyi Ady Endre Iskola II. B** osztálya

B; a **csíkszeredai** Petőfi Sándor Iskola III. és IV. C; a **szatmárnémeti** Bălcescu-Petőfi Iskola III. C és IV. D; a **nagyvárad** 16-os Iskola IV.; a **marosvásárhelyi** Sportlíceum IV. B; a Dacia Gimnázium III. E és IV. D; az Al. I. Cuza Gimnázium III. E, a Bolyai Farkas Líceum II. és III., a N. Bălcescu Gimnázium IV. C, a M. Viteazul Gimnázium III. E, a G. Coşbuc Gimnázium III. C és IV. B; a **szászrégeni** A. Maior Gimnázium III. és IV. B osztálya; a **magyarhermányi** II. és IV.; a **dési** III. D; a **székelyszenterzsébeti** III.; a **marosbogáti** II–IV.; a **kézdiszentkereszti**

III.; a **gyulakutai** III. A; a **szilágysomlyói** III. A és B; az **erdőszentgyörgyi** II. C, IV. B és IV. C; a **csíkkozmasi** III.; a **felsőboldogfalvi** IV.; az **ivői** II–IV.; a **sáromberki** III. B; az **érkörtvélyesi** IV. C; az **erdőfülei** III.; az **ivómezei** III.; a **gyergyócsomafalvi** III. B; a **székelyszáldobosi** IV. B; a **margittai** II. G; a **maroskeresztúri** II–IV. B; a **tordai** II. és III. A és B; a **szilágynagyfalui** IV. C; a **csíkbánkfalvi** IV. B; a **marosvécsi** II. B; a **gernyeszei** III. és IV. B; a **nagyernyei** II. B; a **madéfalvi** III. osztály; a **tordaharasztosi**, a **zsoboki** kisiskolások.

A szeptemberi Napsugár 5. oldalán megjelent **Tenyerebben** című vers szerzője nem Tóth Ágnes, hanem **Simon Réka Zsuzsanna**. A sajtóhibáért a két szerző és olvasóink elnézését kérjük.

- Ha felnézel az égre, megsimogat a nap sugara,
Ha lenézel a padra, felragyog a Napsugár lapja.
Sok gyerek arcára örömet csal elő,
Ezért szeretjük őt, mindig ha jó.
Szeretettel várjuk a legújabb lapot,
S küldjük az új feladatot – írták **Sass Emőke tanító néni biharvajdai** összevont osztályának tanulói, valamennyien lelkes Szivárvány-, illetve Napsugár-olvasók.

- Gratulálunk a Napsugár szép, új ruhájához. Valóban ragyogott a padok tetején a sok elnyűtt, rongyos tankönyv mellett. Az osztály épp annyi felé oszlott, ahány pályázaton részt lehet venni: mindenki kedve szerint foglalkozik valamelyikkel. Remélem, ez a lendület kitart év végéig.

Szodorai Melinda tanító néni Szilágysomlyóról

- Engem is vegyél fel! – **Kónya Előd nagyenyedi** olvasónk, az igazságos gazdi.
- A **sarmasági** III. B osztályt **Kocsis Gabriella tanító néni** hozta el szerkesztőségünkbe. Mosolyt, népdalt, toklámpást és sok gyönyörű kézimunkát kaptunk tőlük ajándékba.

Napsugár Öttusa Bajnokság

HARMADIKOSOK, FIGYELEM! Gyakoroljátok minél többet a stafétafutást, magas- és távolugrást, célba dobást, egyensúlyozást, kötélmászást. Válasszátok ki magatok közül a négy legügyesebbet. Küzdjétek végig az iskolai, a körzeti, a megyei döntőt, hogy 2011 októberében ti képviseljétek megyéteket az országos Napsugár Öttusa Bajnokságon.

A versenyre **2011. január 31-éig**, a Napsugár szerkesztőségében lehet **benevezni**. A megyei elsőket jelentkezésüket az országos bajnokságra 2011. május 31-ig várjuk.

Itt születtem

Marosvécs sólyomszemmel

A középkori várkastély

Marosvécs Szászrégentől 10 km-re, a Maros jobb oldalán fekszik, a marosvécsi vár alatt, háttérben a gyönyörűségecses Istenszékével, jobb oldalt a Görgényi havasokkal, balról a Kelemen havasokkal.

Első okleveles említése 1228-ból való, Vecheu vára néven, mely talán magyar (Vécső, Véső), talán szláv eredetű személynév. A vár őse római castrum volt, mely az államalapítás idejében és a tatárjárást követően újraképzett. Vizesárok vette körül, bejutni csak felvonóhídon lehetett. A mai várkastélyt a losonci Dezsőfi család építtette a XV. században. 1648-ban II. Rákóczi György öt faluval együtt Kemény Jánosnak (a későbbi fejedelemnek) adományozta. Marosvécs háromszáz évig a Kemény család tulajdona volt. 1945-ben államosították, és javítóintézet, majd elmebetegok otthona lett.

A vár utolsó tulajdonosa, báró Kemény János író vagyonának nagy részét a művészetekre, a környék magyar és román lakosai kultúrájának ápolására áldozta. 1926–39 között nyaranta megszervezte az erdélyi magyar írók találkozóját, az „Erdélyi Helikon”-t. A Helikon-asztalt, a Helikon íróinak ajándékát Kós Károly faragta 1935-ben.

A vár mögött hatalmas park található. A somos-, a sáfrányos-, a virágos-, a méheskert, a vár körül ríkoltozó pávák mára sajnos eltűntek, de a néhány különleges fa törzsére rögzített latin megnevezés utal arra, hogy itt valamikor arborétum volt.

A parkban, a tölgyfák árnyékában (melyeket talán még II. Rákóczi György ültetett) helyezték örök nyugalomra báró Kemény Jánost, feleségét, leányukat, Kemény Klió operaénekesnőt, valamint fiukat, Kemény Miklóst.

Gróf czegei Wass Albert író, költő hamvai is a marosvécsi várparkban nyugszanak. „A kő marad” feliratú sírkövét számos látogató keresi fel.

A torony nélküli református templom 1727-ben épült a Kemény család anyagi segítségével. Ékességei a rokokó-díszes, faragott padok, a kehely alakú, domborművekkel díszített

A Kemény család sírhelye

„Íróasztal” – az Erdélyi Helikoné

hímeskő szószerk, fölötté a színesre festett, fából faragott korona (hangvető).

A tájházban kézimunkák, régi háztartási és háztáji eszközök, valamint a helyi népviseletbe öltöztetett, embernagyságú szalbababák azt a hatást keltik, mintha itt egy évszázaddal ezelőtt megállt volna az idő.

A falu művelődési háza és polgármesteri hivatala

1939-ben épült Kós Károly tervei alapján.

Marosvécs községközpont. Hozzá tartozik Disznajó, Erdőszakál, Erdőidecs és Idecspataka. Lakosainak száma a 2006-os összeírás alapján 1713, melyből 1112 magyar, 475 román és 126 más nemzetiségű. Felekezet szerint 1107 református, 545 ortodox, 80 római katolikus és 3 egyéb vallású.

A ma is létező legrégebbi iskolaépületünk 1880-ban épült, mint állami iskola. Mivel nem volt a faluban egyházi iskola, 1928-ban Kemény János iskolát építtetett Kós Károly tervei szerint, és az egyháznak adományozta.

Napjainkban három épületben 63 óvodás, 77 kisiskolás és 108 felsőtagozatos diák tanul román és magyar tagozaton, szakképzett pedagógusok irányításával. A polgármesteri hivatalnak köszönhetően mindhárom épületet felújították.

Szívesen veszünk részt versenyeken, megemlékezéseken, kirándulásokon, kulturális tevékenységeken.

Nagy ünnepnek számít az évente megszervezett „Cseresznyevásár”. A környék néptánc-együttesei szórakoztatják a közönséget. A faluból elszármazottak ilyenkor hazalátogatnak, és együtt ünnepel a család, a rokonság.

„Marosvécs az erdélyi magyar irodalom Olimpusza volt, ahova lábujjhegyen és lélegzetuisszafojtva lehetett belépni.”

Wass Albert

Wass Albert sírja
zarándokhely

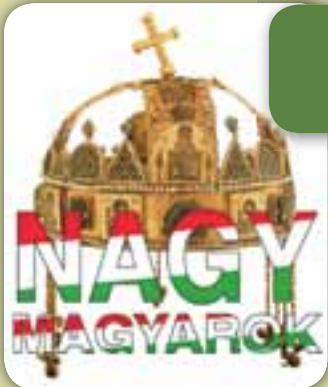
A református templom
díszes szószéke

A múlt pillanatai a
tájházban

Összeállította MÉRA ILONA
tanító néni,
ZSIGMOND-SZÉKELY EDIT
tanárnő és a II-IV. osztály

Magyar sportolók II.

A magyar vízilabdázók és labdarúgók többször is a világ legjobbjai voltak, sikereik a magyar sport hírnevét öregbítették, és legalább a nagy meccsek, a világraszóló győzelmek pillanataira visszaadták a történelem által letiport magyarság önbizalmát, egységét, tetterejét.

• Az első „világverő” magyar vízilabda-válogatott a negyvenes évek végétől a hatvanas évek közepéig uralta a világ medencéit. Az 1952, 1956 és 1964-ben olimpiai aranyat és számos más világversenyt megnyert csapat legjobbjai: Gyarmati Dezső, Kárpáti György, Szívós István, illetve a kolozsvári születésű kapus, Jeney László. 2000-től ismét a magyar férfi vízilabda-válogatott minden olimpián győzött. Dr. Kemény Dénes szövetségi kapitány irányítása alatt csapatunk három olimpiai aranyat nyert (2000-, 2004-, 2008-ban), Benedek, Kásás, Molnár, Biros, Steimetz neve pedig ma már a sportág aranykönyvét díszíti.

• **Labdarúgásban** az „Aranycsapat” az ötvenes évek elejétől 1956-ig, a magyar forradalomig világegyetem első volt. Májig fájó esemény az 1954-es világbajnoki döntő, melyet a magyar válogatott elveszített, bár a bajnokság legnagyobb esélyese volt. A csapat tagjai között olyan legendákat találunk, mint Grosics Gyula, Kocsis Sándor, Hidegkuti Nándor, Puskás Ferenc vagy Czibor Zoltán. Ők a világ legjobbjai voltak, akik Londonban 6:3-ra legyőzték a hazai pályán mindaddig veretlen angolokat. A budapesti visszavágón elért 7:1 már csak hab volt a tortán. Meg is jegyezték: az angolok egy hétre jöttek, de hét-eggyel távoztak. A hatvanas években

ismét ütőképes gárda kovácsolódott össze, amely 1964-ben és 1968-ban egyaránt olimpiai bajnok lett.

• **Puskás Ferenc (1927-2006)** a XX. század legismertebb magyarja. Ha bárhol a világon, bármilyen rendű-rangú embert, öreget vagy fiatalot a magyarokról kérdezel, az ő nevét ejti ki először. Szerte a világon ismerték és tisztelték. Egyetemi tanár lehetne a labdarúgás tudományának katedráján – írták tehetségéről, eredményeiről. 1956 után nem tért vissza Magyarországra. 1958-tól a Real Madrid játékosa lett. Ezalatt a Real a legjobb európai futballklubba vált. Hatszor nyerték meg a nemzeti bajnokságot, három alkalommal hódították el a Bajnokcsapatok Európa Kupáját. Az 1960-as BEK-döntőben az Eintracht Frankfurt ellen 7:3-ra nyert a Real. Ebből négy gólt Puskás lőtt, máig megdöntetlen rekordot állítva fel ezzel. Labdarúgói karrierjét 1966-ban fejezte be. Edzőként nemzedékek sorát nevelte, a görög válogatottat középszerről világszínvonalra hozta fel. A világhírnév csúcsán is segítőkész, nagylelkű ember, népe sorsáért aggódó magyar maradt.

- Az erdélyi Sóvidék két olimpiai bajnokot is adott a magyar sport számára. **Keresztes Lajos** (1900-1978) Alsósófalván született, a trianoni országvesztés után hagyta el Erdélyt. Az 1924-es olimpián magyar színekben ezüstérmet, az 1928-as olimpián pedig aranyérmet nyert, majd befejezte pályafutását. A két világháború közötti magyar birkózósport első nemzetközi sikerei fűződnek a nevéhez.

- **Lőrincz Márton** (1911-1969) birkózó Korondon született. Az 1930-as években Magyarországra telepedett, 1936-ban pedig a kötöttfogású birkózás olimpiai bajnoka lett az 56 kilogrammos súlycsoportban. A díjazáskor karját nem lendítette magasba a fasiszta köszöntésre tudva, mit jelent az elnyomás, az erőszak, amely miatt Erdélyből távozott. A második világháború után Argentínába költözött, Buenos Airesben temették el.

- A temesvári **Balázs Jolán** (1936-) magasugró a román atlétika kimagasló személyisége. Kétszer nyert olimpiai aranyat (1960, 1964), 1957 és 1967 között 140 versenyen nyert, és 14-szer javított világrekordot. 16 éven át, 1988 és 2005 között ő volt a Román Atlétikai Szövetség elnöke.

- Az erdélyi sportolók leghíresebbike **Szabó Katalin** (1968-) tornász. Zágonban született, az onești-i, majd a dévai iskolában tanult, Károlyi Béla és Márta keze alatt világklasszis lett. Az 1984-es olimpián négy aranyat és egy ezüstöt szerzett, emellett számos nemzetközi sikert ért el. Ma Franciaországban él.

- Végezetül bátorítson titeket két sportbajnokunk példája. Az első magyar olimpiai aranyérmeket **Hajós Alfréd** szerezte meg két

gyorsúszó számban 1896-ban, Athénban. 18 éves volt ekkor. „Pályája” azzal kezdődött, hogy nincstelen, vézna kislíúként az első tornaórán kudarcot vallott: nem tudott felmászni a rúdon. **Papp László**, a világ egyik leghíresebb ökölvívója is Budapest egyik munkásnegyedének utcáin kezdte az ökölvívó „edzéseket”.

Neki sikerült elsőként három egymás utáni olimpián győzni. Kétszeres Európa- és hétszeres magyar bajnok is volt. 222 mérkőzéséből 210-et megnyert, 4 döntetlen volt, tehát csupán 8-szor szenvedett vereséget.

A sportolók életpályája bizonyítja, hogy kimagasló eredményt csak is kemény munkával, kitartással lehet elérni. Önfegyelmük, áldozatuk legyen példa számotokra, tanuljatok tőlük.

Killyéni András

Gergő juhász kanala

Népmonda

Elmondta a
köröskisjenői
Orbán Ágota 2010
májusában a maros-
vásárhelyi Országos
Regemondóversenyen.

Egyszer Mátyás királynak a Hortobágyon át vitt az útja. Este volt már. A juhászok a vacsorát készítették egy nagy bográcsban. Lebbencslevest főztek. Pergelték a szalonnát, a hagymát, megpaprikázták, felöntötték, majd szárasztésztát tettek bele. Jó szaga volt az ételnek, éhes volt Mátyás, fel s alá járt a nyeldek-lője. Gondolta, meghívhatja magát vacsorára.

– Adjon Isten jó estét! – lépett közelebb.

– Adjon Isten neked is, atyámfia! Mi járatban vagy? – kérdezte a juhosgazda.

– Mátyás deák vagyok, szolgálat után járok. Igen megéheztem, adnának-e valami ennivalót? Megfizetném tisztességgel.

– Szívesen látunk a bográcsunknál. A fizetéssel ne törődj, deák úr! Jut is, marad is.

Elkészült a lebbencs, szépen eszegetni kezdtek. Fakanállal meregették a finom levest. Valami megtetszett Mátyásnak a bogrács másik oldalán, éppen Gergő juhász, a juhosgazda felől. Odakotort a kanálával. Gergő juhász abban a minutumban jó nagyot koppantott a kezére a fakanálával.

– Magad elől kanalazz, édes fiam, ne más-honnan! – szólt rá.

Mátyás király nem szólt semmit. Gondolta, még visszaadja valahogy a juhásznak. Elköltötték a vacsorát, nyugovóra tértek. Mátyásnak is igazítottak egy kis vackot a szárnyék oldalánál. Reggel a király továbbállt egy házzal.

Egy nap Gergő juhász levelet kapott Budáról. Ekkor s ekkor a király vendégséget tart. Úgy készüljön, hogy hintót küld érte, s viszik őt is a vendégségbe.

– Éppen én hiányzom onnan a sok cifra nép közül, amelyik ott Budán lebzsel. Ő a király, ő tudja! – gondolta Gergő juhász.

A nevezett napon csak megállt egy fényes hintó a pusztán. Gergő magára kapta a cifraszűrét, s felkapaszkodott a hintóba.

Budán már állt a vigasság. Mátyás király mindjárt meglátta a juhászt, de az is őt, s retentő rémületbe esett:

– Akármilyen legyek, ha nem ennek sóztam a kezére odahaza!

Eljött az ebéd ideje. Az asztalhoz tessékeltek a vendégeket. Azt mondta Mátyás király:

– Eb, aki a levesét meg nem eszi!

Az urak kanalazni kezdtek. De Gergő juhász tányérja mellé nem tettek kanalat. Azt gondolta, az asztali szolga megfélekedett róla. Nem akarta, hogy miatta megbüntessék, hát nem szólt senkinek. Persze a dolog úgy volt, hogy Mátyás adta ki parancsba, ne adjanak Gergő juhásznak kanalat. Így akarta megtréfálni az öreget, amiért a kezére koppintott. Gergő juhász egy darabig tanácstalanul pislogott, mint béka a kocsonyában, aztán a bicskájával lemetszette egy kenyér gyürkéjét, s azzal kanalazta ki a levesét.

Amikor a levest megette, ő is felkiáltott:

– Eb, aki a kanalát meg nem eszi! – azzal a jó puhára ázott kenyérhaját megfalatozta.

Jót nevetett Mátyás király Gergő juhász tréfáján. Ebéd után bőségesen megajándékozta, s úgy bocsátotta haza a Hortobágyra.

Hunyadi kardja

MÓRA FERENC nyomán

Elmondta a gyulakutai Gáll Botond 2010 májusában a marosvásárhelyi Országos Regemondóversenyen.

A gyulafehérvári nagytemplom homályos boltzata alatt régi idők óta mutogatnak egy nagy márványkő koporsót. Oldalaiba törököket kergető magyar vitézek vannak vésvé, te-tején páncélos, sisakos dalia kőből kifaragva. A koporsó rég elfeketedett, márványa összevissza repedezett, a szobornak keze-lába törve, mégis térdet kell ezek előtt a törött, kopott kődarabok előtt hajtani minden magyar embernek. Mert Hunyadi János koporsója ez, a kőből faragott levante pedig Hunyadi János, a törökverő hős, Mátyás király apja.

Valamikor több volt ezen a síremléken a drágakő, mint a márvány, de biz az mind elkallódott a régi, zavaros világban. Amit a török meghagyott, elvitte a tatár, amit a tatár ottfelejtett, elhordta a német. Levakarták még a kacskaringósra faragott betűk aranyozását is. Nem maradt ott egyéb egy hosszú, kétélű acélpengénél, amely a szobor lábához volt támasztva. Az nem kellett senkinek, mert nem volt rajta ékesség. Meg nehéz is volt, hogy két kézzel alig lehetett megemelni. Az volt Hunyadi kardja.

Egyszer aztán ennek is akadt gazdája. Gyülelévész csapat fosztogatta a várost. A vezérük valami Privoda nevű kapitány volt.

Ez a Privoda fölkapta a halott hősnek anynyi csatában diadalmas fegyverét.

– Minek lesz az neked, Privoda? – incselkedtek vele a cimborái. – Elhúzza az azt a káposztatorzsából faragott karodat.

– Ne tanítsátok ti Privodát – vigyorgott a kapitány –, megér ez nekem egy szakajtó aranyat. Annyit bizonyosan nem sajnál érte Kamuti Ferenc uram.

Kamuti Ferenc volt akkor Magyarország legerősebb embere. Derék, jó vitéz, becsületes magyar, Esztergom város kapitánya. Neki szánta a kardot Privoda, el is vitte hozzá.

– Vitéz nagyuram, elhoztam neked Gyulafehérvárról Hunyadi kardját. Nem illet az mást most nagy Magyarországon, egyedül csak téged. Tudom, nem sokallasz érte száz aranyat meg egy csótáros paripát meg a hozzá való ékes, vitézi gúnyát.

Kamuti kezébe vette Hunyadi kardját, forgatta, nézegette, amíg ki nem buggyant a könnye.

– Jaj, mire jutottál, szegény Magyarország! – sóhajtott keserű szívvel, s indult kifelé a fegyveres teremből.

– Ohó, vitéz uram, hát az én jutalmam hol van? – állotta útját Privoda ijedten.

– Az ám, majd elfelejtettem! – mordult rá haragosan Kamuti, s bekiáltott az őrszobára: – Hé, hajdúk, ugorjatok csak ide!

Négy szál legény tisztelegve várta a parancsolatot.

– Szaggassátok le a vitézi gúnyát erőről a semmiháziról – mutatott rá a reszkető Privodára –, mert nem illet az ilyen gonosztevőt. Öltöztessétek darócba, aztán kergessétek ki a várból!

Ő maga pedig kiment a bástyafokra, amely a Duna fölött meredezik, megcsókolta Hunyadi kardját, megcsillogtatta a napfényben, s nagyot lendítve a karján, behajította a Dunába.

– Sohase lesz többet emberi kéz, amelyik méltó volna Hunyadi János kardját forgatni.

Hunyadi kardja azóta lent fekszik a Duna fenekén. De mikor a magyart bántják, mindig megmozdul, mintha rég elporlott gazdáját keresné, s olyankor hány a Duna haragos hullámokat.

Irkafírka

Drága, kedves Mikulás,
Azért írom e levelet,
Rakj bele a tarisznýádba
Mindent, amit szeretek!

Kérvék szépen egy értékes kötetet,
Mely sok kincset rejteget,
S kérvék még egy pulóvert is
Szeretettel tőled.

Dányi Henrietta, Dólyapuszta

Józsa Boglárka, Torda

Idei pályázatunk címe:

Lovam hátán.

Lovas meséteket, verseteket,
rajzotokat

2011. február 25-éig
küldjétek el, hogy bekerüljétek
a májusi Napsugárba.

Halljuk már a hangot,
mely átkarol minden ablakot.
Karácsony zaja, nevetés,
az ételek illata,
melyek zengedezve
sülnek, főnek,
és mindent betöltenek.

A tél, a tél, mily hideg, de szép!

Orbán Zsófia, Marosvásárhely

Szász Lilla Emese,
Kolozsvár

Száll a hópehely, míg meg nem áll,
ablakpárkányra leszáll.
Hóviharban útra kél,
mikor leszáll az éj.
Hóban-fagyban, hideg szélben
Mikulás jön csendes éjben.
Csilingel a száncsengő,
várakozik Enikő.
Országúton gyerekek,
Mikulás jön, jók legyetek!
Mikulásnak botja koppan,
aranykönyv a kezében,
Krampusz-kézben virgács roppan,
a didergő hidegben.

A gyergyószentmiklósi Fogarssy
Mihály Iskola tavalyi IV. B osztálya

Dóczi Anita, Nagyvárad

Szép karácsonyi fény,
Jöjj szívembe csendesen!
A kis Jézuska születése
Nekem is szép legyen!

Csillagok, ragyogjatok
Fényesen és szépen!
Jézuskának adjatok fényt
A sötét éjben!

Gergely Anna,
Csíkszentkirály

Székely Ákos,
Csíkszentdomokos

Mikulás, Mikulás,
Ha eljőnnél hozzám,
Hozzál sok édességet, játékot,
Piros labdát, ajándékot!
Békét és szeretetet
Vigyél házról házra:
Boldogságot mindenkinek,
Örömet a gyerekeknek.

Kis Klementina, Kolozsvár

Kozma Hajnalka Éva,
Szilágypanit

Puffoskodnak a felhőcskék,
Havat szórnak mindenfelé.
Így a gyerekek játszhatnak,
Hógolyóznak, szánkóznak.
Este, mikor hazatérnek,
Szép karácsonyfára néznek.
Alattuk sok ajándékkal,
Rengeteg sok boldogsággal.
Csákány Erika, Sepsiszentgyörgy

A lövétei III. A osztály így várta tavaly a Karácsonyt:

A Karácsony gyönyörű,
Amit ünnepek vesznek körül.
A Karácsony gyönyörű,
A Karácsony gömbölyű.

Mihály Bernadett

Itt vagy már, tél,
talán csak nekem jöttél?
Megjött már a Mikulás,
nagyon várta kis Balázs.

Mihály Mónika

Hisz ma Karácsony van,
Most született Jézuska.
A jászolban takargatják,
A három királyok látogatják.

Lázár Attila

A díszes karácsonyfa
áll a szép szobában.
Az ajándék jaj, de jó,
alma, dió, mogyoró!
Angyal, angyal,
kérlek szépen,
hozzál sok jó édességet!

András Noémi

A karácsonyfa ünnepe
ünnepeünk mi vele.
Itt az idő, várva vár,
karácsonyi díszben áll.
Hogy örül a sok gyerek,
hogy Karácsony közeleg.

**György Krisztina
és Mihály Dénes**

Jön az advent, jön tél apó.
Szenteste elmúlt, elmegy a téli hó.
Jön az angyal, jön Karácsony,
A szép fán nincsen kalácsom.

Péter László

Fagy van kint, és fehér minden,
én ezt bentről figyelem.
Eszembe jut a legszebb ünnep,
amelyik engem és téged megérint.
Alig várom, hogy eljőjön,
s a szeretete betöltsön.

Birizdó Szabolcs, Csittszentiván

György-Fazakas Anna,
Marosvásárhely

Orosz Balázs Norbert,
Szilágysomlyó

Elérkezett a várva várt Karácsony.
Gyertyák égnek a magas-magas fákon.
Ezernyi gyermek vár az ajándékra,
Kedves Angyalka nagy varázsára.

Falvak és városok várják az ünnepet,
Sok kicsi udvaron gyújtják a tüzeket.
Aköré leülve imádkoznak szépen,
Mindenhol a legjobb, legszebb ünnepélyen.

Varga Mátyás, Gyulakuta

Antal Gyopárka,
Csíkrákos

Száva Katalin, Ülke

Címlap: SZABÓ ZELMIRA

E lapszám támogatói:

NAPSUGÁR, gyermekirodalmi lap. Kiadja a NAPSUGÁR Kft.
Szerkesztik: ZSIGMOND EMESE főszerkesztő, MÜLLER KATI képszerkesztő.
Lapterv: Könczey Elemér. A szerkesztőség postacíme: 400462 Cluj, Bld. C. Brâncuși nr. 202. ap. 101., Telefon/fax: 0264/418001. Megrendelhető a szerkesztőség címén.
E-mail: naps.sziv@napsugar.ro. Honlapszerkesztő: Komáromy László; www.napsugar.ro.
A lapok árát a következő bankszámlára várjuk: Cont IBAN RO45RNCB0106026602080001 B.C.R., SÚC. JUD. CLUJ S.C. NAPSUGÁR – EDITURA SRL. CUI: 210622 Készült a kolozsvári TipoOffset Kft. Nyomdájában.
ISSN 1221-7751

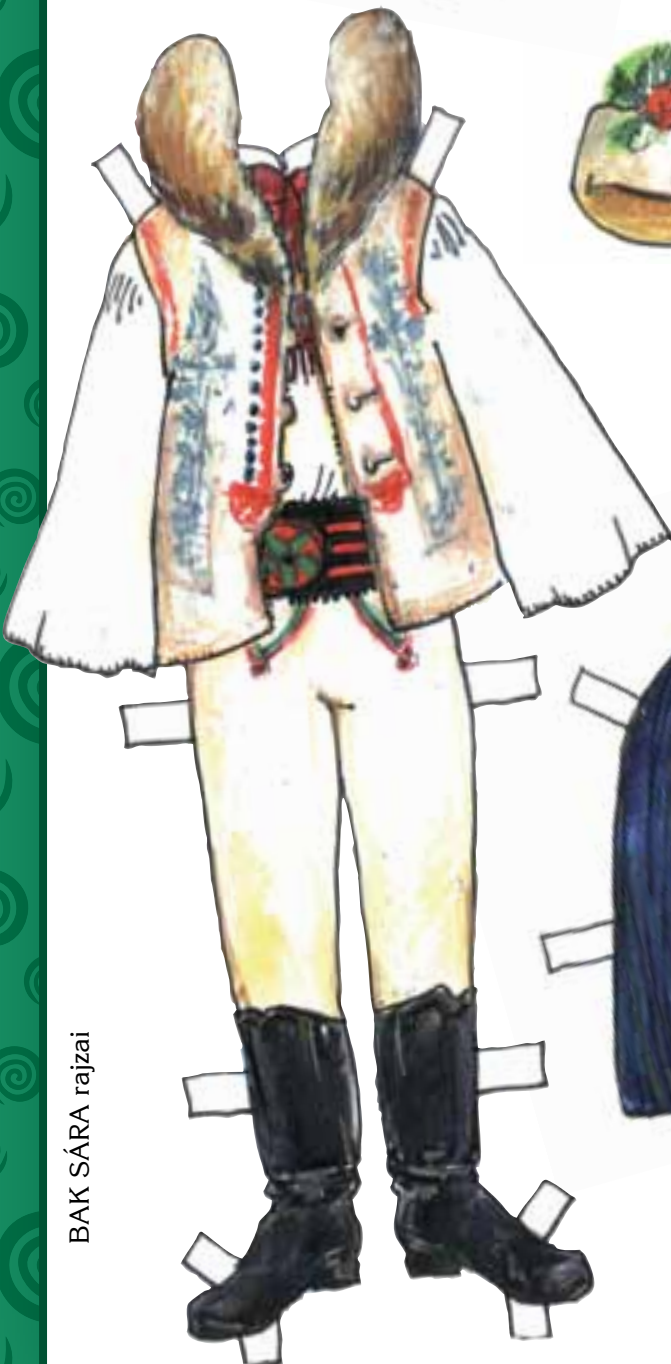
Ára 2,5 lej

ERDÉLYI NÉPVISELETEK

TOROCKÓI LEÁNY, LEGÉNY

Ezen szép népviselet keveréke az ősmagyar és németnek.

Orbán Balázs

Vágjátok ki,
és ragasszátok
nevetek mellé
a gyűjtőlapra.

Torockó

